

Švabinského kruh přátel výtvarného umění vstupuje do 93. roku své činnosti

Také v roce 2026 nabízí Švabinského kruh přátel výtvarného umění svým členům i široké veřejnosti besedy, přednášky a setkávání se zajímavými lidmi, které spojuje úcta k osobnosti a dílu významného kroměřížského rodáka a jednoho ze zakladatelů moderního českého umění Maxe Švabinského.

Potěšující zprávou pro všechny milovníky a obdivovatele díla tohoto umělce je jistě informace, že Zlínský kraj zakoupil pro Muzeum Kroměřížska výjimečný soubor patnácti děl z pozůstalosti Maxe Švabinského v hodnotě 6 milionů korun. Díla budou součástí nové expozice, která by měla být v Muzeu Kroměřížska otevřena v roce 2028. Dílo Maxe Švabinského se již tradičně propojuje s rozličnými aktivitami spolku.

Koncem února mohli nejen členové Švabinského kruhu, ale i další zájemci z řad veřejnosti nahlédnout do jeho oblíbené Podzámecké zahrady očima třech víl Amálky, Málky a Alky. Ty sdílejí kouzelná místa v zahradě společně s dalšími pohádkovými bytostmi, zvířaty i květinami. Vítají sluníčko, povídají si s větrem, deštěm, naslouchají přírodě a snaží se pomáhat všem, co je potřebují. Pohádky z Podzámecké zahrady představila autorka Daniela Hebnarová. Nezapomněla ani na slavného rodáka. Jedna z nejnovějších pohádek byla o jeho kouzlu, daru, píli, houževnatosti, touze učit se, zdokonalovat a o kráse dotýkat se zahradou srdcem.

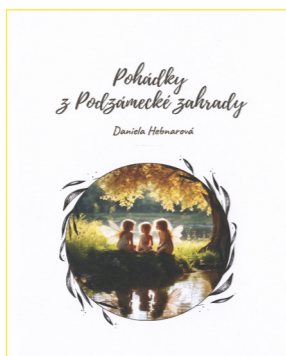
Švabinského kruh přátel výtvarného umění se finančně podílel na dotisku pohádek. Volně jsou pak ke stažení v tištěném i audio formátu na webových stránkách Klubu UNESCO Kroměříž.

V měsíci březnu u pohádkové krásy zůstaneme. Jenom se přesuneme do Květné zahrady a společně se členy Klubu UNESCO budeme obdivovat krásu rozkvetlých kamélií v rámci komentované přednášky Ing. Lenky Křesadlové, Ph.D.

V úterý 17. března pak přivítáme v konferenčním sále Muzea Kroměřížska restaurátorku papíru MgA. Alenu Samcovou, která promluví na téma Jenda Rajman a knihařská dílna v Rožďalovicích. Jenda Rajman (1892–1965) byl jedním z členů výrazné generace knihařů, působících v první polovině 20. století. Alena Samcová se ve své přednášce zaměří nejen na Rajmonův život a dílo, ale také na knihařskou produkci a techniky výzdoby – především na slepotisk a zlacení.

Další zajímavé akce budou zájemce (nejen) o výtvarné umění čekat po celý rok 2026. Informace o jejich konání budou jako vždy prezentovány na webových stránkách Muzea Kroměřížska, v regionálním tisku i na sociálních sítích.

Výbor Švabinského kruhu přátel výtvarného umění
z Kroměříží

Obrazové ohlédnutí z koncertu jubilanta Borise Krajného

Kontaktní adresa:
Riegrovo náměstí 149
767 01 Kroměříž

Telefon: 736 140 829
E-mail: unesco-km@seznam.cz
eva.novakovakm@seznam.cz
www.unesco-kromeriz.cz

ZPRAVODAJ KLUBU UNESCO KROMĚŘÍŽ

2026

Vážené členky, členové klubu, přátelé,

k výroční členské schůze tradičně předkládáme Zpravodaj. Najdete v něm výroční zprávu s ohlednutím za naší činností v minulém roce, plán činnosti pro rok 2026 s připravovanými akcemi, změny a doplnění najdete na www.unesco-kromeriz.cz.

*Na setkání na našich akcích, ale i na spolupráci s vámi se těší jménem výboru Klubu UNESCO
MUDr. Eva Nováková, předsedkyně*

Plán činnosti Klubu UNESCO v roce 2026

Každý měsíc kromě prázdnin se bude konat schůze výboru klubu která je otevřena všem členům.

V lednu jsme ukončili pronájem kanceláře na Riegrově náměstí, kde jsme od roku 2005 měli sice vhodný prostor pro naši činnost, ale bohužel vzhledem k velikosti kanceláře a růstu nákladů na nájem a energie, rozhodl výbor o přestěhování do podstatně menší kanceláře ve stejné budově ale do 1. patra.

4. března návštěva výstavy kamélií ve skleníku v Květné zahradě s lektorkou Ing. Křesadlovou.

9. března v Muzeu Kroměřížska se bude konat výroční členská schůze s volbou nového výboru klubu a tradičně bude vydán Zpravodaj.

Červen

I pro letošní rok je připraven program pro **Dny zahrad a zámku**, které pořádáme od roku 2000. Jednotlivé akce zvou děti i dospělé na návštěvu zámku nebo Podzámecké zahrady.

Představení publikace Hudební sbírka skladeb Mořického kostela ze zámeckého archivu – i s následnou besedou. Místo konání: Arcibiskupský zámek – kabinet hudby. Lektor PhDr. K. Fajtlová z Muzea umění Olomouc, účast zdarma. Datum bude upřesněno.

Varhanní koncert v kostele sv. Mořice ze skladeb „Mořické sbírky“. Účinkující: J. Stodůlka varhany, L. Chytilová zpěv, L. Můčka housle.

Podzámecké radovánky 16. – 27. června 2026 na různých místech Podzámecké zahrady. Procházka Podzámeckou zahradou a interaktivní program pro děti MŠ, ZŠ ale i pro děti, které v této době přijíždí jako výletníci. Ve spolupráci VOŠPg a SpgŠ Kroměříž, lektorkami MUO, MC Klubíčko.

Jak se tvořily rukopisy, Arcibiskupský zámek - Štukové sály. Lektoři z Muzea umění Olomouc. Červnové datum bude upřesněno. Účast zdarma.

Další akce klubu a upřesnění data konání najdete na www.unesco-kromeriz.cz

Činnost Klubu UNESCO v roce 2025

Každé druhé úterý v měsíci se konala schůze výboru (kromě prázdnin a prosince), byla přístupná všem členům a pozvaným hostům.

Kancelář Klubu na Riegrově náměstí byla v provozu dle možnosti kromě pátku a prázdnin od 9.00 – 12.00 hod. Provoz kanceláře a administrativa byla nadále zabezpečena převážně dobrovolnický.

Leden – únor | Příprava a finanční zajištění činnosti Klubu v roce 2025, který byl poznamenán přípravou na odhalení památníku díla Karla z Lichtenstenu-Castelcorna.

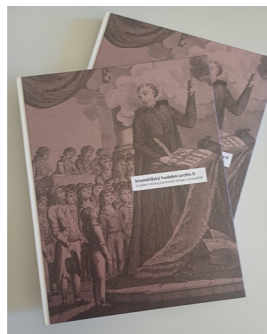
14. března | Výroční členská schůze v Muzeu Kroměřížska. Vydání Zpravodaje Klubu UNESCO Kroměříž.

16. – 17. května | Dům kultury v Kroměříži – setkání členů Národní asociace dobrovolnictví k 25. výročí založení. Za Klub UNESCO prezentovala předsedkyně Eva Nováková příspěvek „Desetiletí dobrovolnictví a dárcovství“. Představila 10 let konferencí, které Klub pořádá na aktuální témata dobrovolné činnosti. O podpoře dobrovolnictví v Evropském parlamentu promluvila Ing. M Šojdrová.

Dny zahrad a zámku se konaly také v roce 2025 tradičně v červnu, kdy si připomínáme slavnostní převzetí certifikátu o zápisu zahrad a zámku na Seznam světového dědictví UNESCO.

27. května | Arcibiskupský zámek, Manský sál – **Koncert: PROŠLI ZDEJŠÍ KRAJINOU.** V programu zazněly skladby kroměřížských piaristů ze zámecké sbírky. Účinkoval Soubor Damián z Olomouce pod vedením T. Hanzlíka.

27. května | Arcibiskupský zámek, Štukové sály – **Beseda s prezentací publikace o působnosti hudebníků z řad kroměřížských piaristů** s autorkou knihy Mgr. K. Fajtlou, Ph.D. z Muzea umění Olomouc a T. Hanzlíka.

Komentovaná prohlídka rekonstruované Mlýnské brány. Lektor Cyril Měsíc z Arcidiecézního muzea v Kroměříži.

22. června | Štukové sály Arcibiskupského zámku **Beseda s komentovanou prohlídkou na téma: Projekty obnovy v Arcibiskupském zámku a v Podzámecké zahradě. Co nového mohou návštěvníci očekávat.** Lektori: pracovníci Arcidiecézního muzea v Kroměříži: Mgr. Štěpán Síttek, Mgr. Cyril Měsíc, Mgr. Kateřina Fajtlou, Ph.D.

20. července v rámci závěrečného koncertu festivalu Hudba v zahradách zámku bylo uděleno **čestné členství Klubu UNESCO dlouholetému řediteli FBM RNDr. Josefu Němému.** Návrh byl doporučen a schválen členskou schůzí Klubu 17. 3. 2025 jako ocenění za spolupráci na festivalu a dalších koncertech, které Klub pořádá.

17. a 18. září | secesní sál Psychiatrické nemocnice v Kroměříži – **odborná vědecká konference Lékař a město: medicus et civitas.** Klub UNESCO Kroměříž připravil také program – koncert **Písňový recitál**, účinkovali L. Chytilová, M. Šrutková, J. Kučera.

29. září | **Noc vědců na téma: Bohatství** v Muzeu Kroměřížska (Oživlé herbáře), v Pozámecké zahradě (Bohatství listů a květů) v Arcibiskupském zámku (Bohatství jedné knihy).

21. října | **Slavnostní odhalení památníku díla Karla z Lichtenstenu-Castelcorna** na Sněmovním náměstí. Realizaci památníku inicioval v roce 2019 Klub UNESCO a významně mnohostranně projekt podporoval, včetně výběru autora památníku – sochaře Ondřeje Olivy a daru na realizaci v hodnotě 300.000 Kč.

21. října | Sněmovní sál, Arcibiskupský zámek Kroměříž. **Slavnostní koncert k odhalení památníku díla Karla z Lichtenstenu-Castelcorna.**

V programu zaznělo Te Deum A. Dvořáka, skladby W. A. Mozarta a autorů zámeckého archivu. Účinkovali pedagogové a studenti kroměřížské konzervatoře, Smíšený pěvecký sbor Smetana Hulín, symfonický orchestr, žestový oktet, pěvecký sbor, sólisté Tadeáš Hoza, Zuzana Hradilová a Jiří Kaďorek.

K této významné události vydal Klub UNESCO **Pamětní tisk** s textem autora památníku, s životopisem Karla

z Lichtenstenu-Castelcorna včetně připomenutí dědictví, které zanechal v Kroměříži.

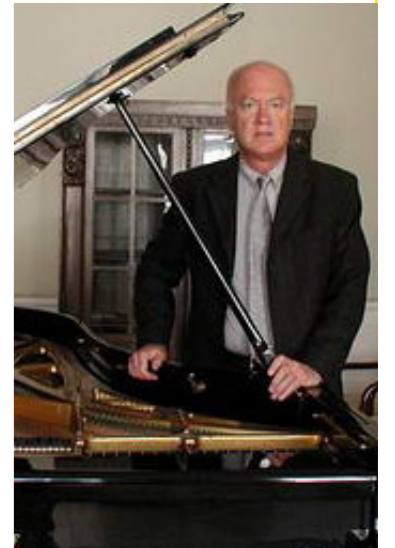
18. listopadu | secesní sál Psychiatrické nemocnice, **Klavírní recitál Borise Krajného** k jeho životnímu jubileu. Zazněly skladby B. Smetany, L. van Beethovena a F. Chopina.

Zprávu předkládá

Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž

Občan Kroměříže za rok 2025 BORIS KRAJNÝ

Kroměřížský rodák (28. listopadu 1945 v Kroměříži) patří k nejúspěšnějším českým pianistům poválečné generace. Klavír studoval na konzervatoři v Kroměříži a na pražské AMU, kde nyní vyučuje. Byl sólistou Pražského komorního orchestru a sólistou České filharmonie, získal Grand Prix du Disque Paris za nahrávku francouzských klavírních koncertů a řadu dalších. S vědomím, že osobnosti, které proslavily Českou republiku ve světě, předávají své znalosti mladé generaci a nezapomínají odkud vyšly, kde dostaly základ úspěšné kariéry, navrhl Klub UNESCO Kroměříž, ŠKPVU, Konzervatoře P. J. Vejvanovského, Klubu seniorů Zachar na ocenění města Kroměříže za rok 2025 Borise Krajného. Spíše však, než vyprávění o tom, kde všude hrál, která díla kde uvedl, že sklízěl ovace po celé Evropě i mimo ni, je pro nás podstatné, že se rád vrací do Kroměříže. Koncertoval opakovaně ve všech kroměřížských sálech. V roce 2000 zahájil vystoupením ve Sněmovním sále festival Hudba v zahradách a zámku. V minulém roce v naplněném sále Kina Nadsklepi byl nadšeně přivítán jak pamětníky jeho dřívějších koncertů, tak mladými začínajícími hudebníky z kroměřížské konzervatoře a ZUŠ.

Nové webové stránky kroměřížské UNESCO památky

Z podnětu Klubu UNESCO vznikly v roce 2025 nové webové stránky **zahrad a zámku v Kroměříži - památky světového dědictví UNESCO** <https://unesco.kromeriz.cz/>.

Klub UNESCO v Kroměříži se rozhodl realizovat nové webové stránky památky jako součást své činnosti zaměřené na "informovanost a vzdělávání občanů k tomu, aby stále více oceňovali a respektovali kulturní a přírodní dědictví". Klub UNESCO, který zápis Zahrad a zámku na seznam světového dědictví inicioval, i nadále důsledně sleduje péči o památku prostřednictvím svých zástupkyň v Řídící skupině pro památku světového dědictví (E. Nováková, M. Šojdrová). Změna vlastnické struktury jednotlivých částí památky má dopad na jejich rozdílnou správu a také na jejich rozdílnou prezentaci. Památka, která je jedním statkem zapsaným na Seznam světového dědictví jako Zahrady a zámek v Kroměříži pod číslem 860, by měla být takto

i prezentována. Ale není. Zejména na internetu můžeme vidět, že památka je prezentována jako 2 respektive 3 oddělené a jakoby na sobě nezávislé památky: Zámek s Podzámeckou zahradou (Arcibiskupství olomoucké), Květná zahrada (Národní památkový ústav) a Maxmiliánův dvůr s tzv. Pionýrskou loukou (Zlínský kraj). Proto Klub UNESCO založil a spravuje nový web, který představuje zámek a zahrady jako jeden památkový celek, tak, jak byl budován a jak jej vnímá UNESCO. Návštěvníci zde najdou informace nejen o historii jednotlivých částí statku, ale také o tom, proč byly Květná za-

hrada, Podzámecká zahrada a Arcibiskupský zámek zapsány mezi nejcennější památky světa. Klub UNESCO má v plánu tento web udržovat aktuální a zároveň rozšiřovat jeho odbornou úroveň o cenné a dosud nepublikované dokumenty, jako jsou například dokumenty k zápisu na Seznam světového dědictví z roku 1997. Na webu můžete vidět také nové schválené logo pro prezentaci naší památky. Věřím, že web památky bude přinášet informace i radost stále většímu počtu návštěvníků.

Michaela Šojdrová,
koordinátorka projektu nového webu
site manažerka pro Zahrady a zámek

